ElBaradei hartar

Stjórin í altjóða kjarnorkueftirlitinum IAEA, Mohamed ElBaradei, avsannar, at hann hevur dult týðandi upplýsingar um kjarnorkuverkætlanina hjá iransku myndugleikunum. Mohamed ElBaradei sigur, at ávís lond royna at fáa ávirkan á IAEA og at undirgrava ta óheftu støðuna hjá stovninum, og at tað nú verður gjørt við at leggja leiðaran undir at svíkja sínar skyldur. Hóast ElBaradei ikki nevndi nakað land, er eingin ivi um, at hann fyrst og fremst hugsaði um Frakland og Ísrael, sum opið hava funnist at honum og IAEA. ElBaradei, sum er 67 ára gamal, fer frá sum IAEA-stjóri í heyst.

Fylgiskjal 5: Næmingatal í 1. flokki 2009 - 2015

Økir / Næmingar i 1. flokki	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tórshavn ialt	290	288	282	286	266	266	275
Sandoy ialt	21	20	16	20	17	17	15
Suðuroy Norð	27	34	31	34	39	27	20
Suðuroy Suður	34	31	26	21	36	28	21
Vágar ialt	57	51	52	52	46	41	54
Vestamanna/ Kvívík	24	29	34	21	32	27	29
Norðoyggjar	88	80	96	85	67	86	81
Kallsoy	2	1	1	0	0	1	1
Sundalagið ialt	42	34	39	40	28	37	37
Eystari armur á Skálafjørðinum	62	58	58	75	58	59	52
Vestari armur á Skálafjørðinum	26	17	27	25	21	24	22
Fuglafj., Leirvík og Gøta	50	45	51	53	48	58	46
Ialt	723	688	713	712	658	671	653

Hendan talvan er eitt yvirlit yvir allar fólkaskúlarnar í landinum.Talvan vísir eisini, hvussu nógvir næmingar eru í hvørjum skúla og, hvussu tímar eru til hvønn næming. Tað sæst týðiligt, hvussu dýrir, teir smáu skúlarnir eru fyri hvønn næming afturímóti teimum størru skúlunum. Tað sæst eisini, at í 18 skúlum eru færri enn 20 næmingar

Fylgiskjal 1: Yvirlit yvir fólkaskúlar og næmingatal 2009/2010

Skúlar:	Næmingar 2009/10	Timar 2009/10	Timar pr. næm.
Kirkju/Hattarvikar skúli	1	28	28,00
Mykinesar skúli	1	28	28,00
Funnings skúli	1	31	31,00
Hovs skúli	2	31	15,50
Húsavík-Dalur skúli	2	31	15,50
Fámjins skúli	3	31	10,33
Sandvíkar skúli	3	31	10,33
Gjáar skúli	4	31	7,75
Haraldssunds skúli	5	31	6,20
Tjørnuvíkar skúli	5	31	6,20
Kunoyar skúli	6	31	5,17
Húsar/Syðradals skúli	8	31	3,88
Funningsfjarðar skúli	8	31	3,88
Mikladals/Trøllanes skúli	8	31	3,88
Skálavíkar skúli	9	31	3,44
Haldórsvíkar skúli	15	55	3,66
Sumbiar skúli	16	56	3,52
Oyndarfjarðar skúli	17	58	3,39
Nólsoyar skúli	24	75	3,12
Porkeris skúli	25	76	3,05
Kaldbaks skúli	26	78	2,98
Skopunar skúli	33	85	2,56
Hósvíkar skúli	38	109	2,88
Kvívíkar skúli	45	121	2,70
Velbastaðar skúli	49	132	2,69
Sands skúli	50	125	2,50
Hvalvíkar skúli	53	137	2,59
Viðareiðis skúli	54	138	2,56
Skúlin á Fossánesi	56	141	2,52
Norðskála-/Oyra skúli	76	193	2,54
Eiði	76	201	2,64
Skála	77	205	2,66
Oyrarbakki	88	204	2,31
Leirvík	90	219	2,43
Hvalba	95	269	2,83
Meginskúlin	98	239	2,43
Gøta	127	273	2,15
Kollafjørður	132	336	2,55
Sørvágur	146	349	2,39
Strendur	182	441	2,42
Vestmanna	196	419	2,14
Toftir	196	426	2,18
Vág	223	472	2,12
Skúlin á Løgmannabreyt	225	406	1,81
Skt.Frans	258	494	1,91
Miðvág-Sandavág	270	552	2,05
Tvøroyri	276	640	2,32
Fuglafjørður	284	593	2,09
Argir	318	663	2,08
Ósáskúlin	322	617	1,91
Hoyvík	370	679	1,84
Ziskatrøð	398	835	2,10
Runavík	418	824	1,97
Venjingarskúlin	442	796	1,80
Eysturskúlin	445	872	1,96
Kommunuskúlin	474	961	2,03
Ialt	6.869	15.022	2,19

Hendan talvan vísir, hvussu nógvir næmingar byrjaðu í fyrsta flokki í ymsum økjum í ár og hon vísir eisini, hvussu nógvir næmingar fara at byrja í fyrsta flokki í økjunum fram til 2015. Næmingatalið minkar næstan allastaðni og í 2015 verða tað 70 næmingar færri í fyrsta flokki, enn tað eru í ár. Verður Suðuroy tikin undir einum, er minkingin størst har. Í ár fóru 61 næmingar í fyrsta flokk í Suðuroy, men í 2015 verða teir 20 færri, tí tá verða teir bara 41. Magni Laksáfoss, formaður í mentanarnevndini í Løgtinginum, heldur, at tað Suðuroy er eitt øki, har tað er sjálvsagt, at leggja skúlar saman, so at børnini koma at ganga í færri, men størri skúlum

Helena vil hava arbeiðsfrið

Hon hevur boðið øllum flokkum til samstarv um, hvussu fólkaskúlin skal skipast í framtíðini, men hon vil hava arbeiðsfrið at finna eina loysn

SKÚLAREFORMUR

Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

- Eg haldi at tað er best, at vit fáa frið at diskutera hetta í friði og náðum.

Helena Dam á Neystabø vil ikki forstýrast, nú hon hevur lagt eina ætlan um ein umfatandi skúlareform, sum fer at kollvelta føroyska fólkaskúlan.

Sum tað sæst í hinari greinini her á síðunum, verður eitt úrslit av hesi ætlanini, at einir 35 av teimum smærru skúlunum kring landið skulu niðurleggjast.

Men hon vil annars ikki siga nakað um ætlanina.

- Eg havi boðið øllum flokkum til samstarv í eini roynd at finna eina semju um framtíðar fólkaskúlan og eg haldi at vit eiga at geva okkum sjálvum arbeiðsfrið at tosa um teir ymsu møguleikar, sum eru.

Av tí sama vil hon onki siga um, hvørjir møguleikar eru.

Men yvirskipað endamálið er at kanna eftir, hvussu vit kunnu skipa Føroyar í færri skúlaøki, kanska sjey skúlaøki, har hvørt skúlaøki fer at líkjast ætlaða framtíðar kommunubygnaðinum, so at hvør kommuna verður eitt skúlaøki ella har á leið.

- Tað er mítt mál, at kommunubygnaðurin og skúlaøkini ganga hond í hond.

Ikki alment enn

Hinvegin leggur hon afturat, at fólkaskúlin er eitt øki, sum er neyvnt skipað og tí hevur tað týdning, at politiska forarbeiðið er væl úr hondum greitt og hon vónar at fáa so nógvar flokkar sum gjørligt at semjast um, hvussu fólkaskúlin skal skipast.

Men hví skal eitt slíkt arbeiðið haldast loyniligt?

- Tað er als ikki loyniligt. Eg havi boðað frá, at eg havi sett mær fyri at skipa fólkaskúlan í størri skúlaøki. Spurningurin er bara, hvussu vit koma har til og, hvussu vit býta ábyrgdina ímillum land og kommunu.

Jú, men hví kann vanligi føroyingurin ikki sleppa við í tað kjakið?

-Tað sleppa teir eisini. Men nú royna vit at finna eitt upplegg har ein spurningur er, um skúlin skal liggja hjá kommununum,hjálandinum, ella um ábyrgdin skal býtast sundur. Men teir ymsu møguleikarnir haldi eg, at vit eiga at sleppa at viðgera inni í politiski skipanini, áðrenn tað verður almannakunngjørt.

Her kann leggjast afturat, at eitt uppskot, sum hon ætlar at leggja fyri Løgtingið í heyst, er, at broyta lógina, so at tað ikki longur skal vera neyðugt við fólkaatkvøðu fyri at leggja ein skúla niður.

Sjey til tíggju skúlaøki

Men hon vil heldur ikki siga, hvussu nógvir skúlar skulu vera í Føroyum í framtíðini.

-Tað fái eg ikki sagt. Eg haldi, at vit skulu skipa landið í sjey til tíggju skúlaøki, har Suðuroy kann verða tvey skúlaøki og har Havnin kanska eisini verður býtt sundur. Men hvussu nógvir skúlar skulu vera í hvørjum øki, veit eg ikki, tí so langt er viðgerðin ikki komin.

- Tað, sum hevur týdning er, at tey, sum kom at sita við leiðsluni, fáa víðar heimildir at skipa skúlan og virksemið so fjølbroytt sum gjørligt og at seta næmingar saman eftir, sum tað hóskar best og til at skipa royndarvirksemi av ymsum slagi.

Helena Dam á Neystabø veit ikki, nær tað letur seg gera at gjøgnumføra ein slíkan umfatandi skúlareform, men hevði tað borið til at seta skjøtil á næsta skúlaár, hevði hon verið sera væl nøgd.

- Ein slíkan reform ber tað neyvan til at gjøgnumføra upp á eitt ár, tí tað eru nógv viðurskifti at hugsa um. Eitt nú eru fleiri lærarar enn tænastumenn og øll skulu hava eina virðiliga viðferð, sigur Helena Dam á Neystabø.